

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers
Pr. mail: anne.margrethe.wegeberg@randers.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 22/18657-13
Ref. Julie Elisa Søby
27-09-2022

Tilladelse til stenrev og ålegræs i Randers Fjord (ved Udbyhøj)

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til etablering af fem stenrev samt udplantningen af ålegræs på den kystnære side af de ansøgte stenrev i Randers Fjord. Tilladelsen er gældende for den reviderede ansøgning modtaget d. 12.09.2022 med ændring i placeringen af stenrev (rev D) således, at det rykkes ud af zonen til sejladskorridorer (S) – S24 i havplanen.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

I denne afgørelse betegnes det ansøgte som anlægget og projektet.

Lovgrundlag

Etablering af stenrev og udplantning af ålegræs på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 1976 af 27/10/2021).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udformningen og etableringen af anlægget skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
5. Tilladelsen til at etablere anlægget og det opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
6. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af revene skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet. Derimod vurderes etableringen af stenrevene og udplantningen af ålegræs, at kunne bidrage til udbredelsen af flora og fauna, og derved øge biodiversiteten for projektområdet.

Samtidigt vil projektet med sin placering give mulighed for, at bidrage med viden til byens borgere om livet under havet, samt danne interessegrundlag for besøgende i området.

Anlægget er desuden vurderet til ikke at være til gene for sejlads i området, da det er placeret uden for sejlrende, samt i dybde som vurderes ikke at påvirke sejlads.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar samt, at formålet med projektet er at forbedre området via naturgenopretning.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til at etablere de ansøgte stenrev og udplantningen af ålegræs.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted i Natura 2000-området 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager fjord.

Udpegningsgrundlaget er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeblade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Riggær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Havlampret (1095)	Flodlampret (1099)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Mygblomst (1903)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 2		
Fugle:	pibesvane (T)	sangsvane (T)
	lysbuget knortegås (T)	gravand (T)
	bjergand (T)	edderfugl (T)
	sortand (T)	fløjlsand (T)
	hjejle (T)	almindelig ryle (TY)
	splitterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	knopsvane (T)	pibesvane (T)
	sangsvane (T)	lysbuget knortegås (T)
	gravand (T)	bjergand (T)
	edderfugl (T)	sortand (T)
	fløjlsand (T)	hvinand (T)
	stor skallesluger (T)	havørn (T)
	kongeørn (Y)	klyde (Y)
	hjejle (T)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. Projektet vurderes derimod, at kunne bidrage til øget biodiversitet og forankringsgrundlag, samt danne habitats grundlag for flere arter i habitatområdet.

Anlægget placeres i den marine naturtype (1130) flodmunding. Det vurderes at stenrevne samt udplantningen af ålegræs ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på den udpegede naturtype.

Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger, herunder ansøgers væsentlighedsvurdering, og egne konkrete vurderinger, samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets omfang og formål. Dertil kommer en anlægsperiode på omkring 1 uge samt arbejdet udføres i tidligt forår, samt at der ikke etableres et midlertidigt stendepot, hvorfor det vurderes ikke at have væsentlig negativ betydning for området. Desuden er projektets formål at genskabe biodiversiteten, som tidligere har været i fjorden, samt at muliggøre en naturlig spredning af ålegræs i, og omkring projektområdet.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projektet er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter anlægget af fire stenrev, samt udplantningen af ålegræs på den kystnære side af stenrevene, som skal være med til at danne læ samt bedre vækstbetingelser for det udplantede ålegræs, beliggende syd for Udbyhøj Lystbådehavn. Dertil kommer etableringen af et formidlingsstenrev, som er placeres ud for Udbyhøj Lystbådehavn.

Projektområdet er 350 m². Revne angives til at få en højde på ca. 0,5 meter over havbunden og materialevalget er natursten eller sprængsten (20-50 cm), som placeres på en filterstenspudd. Der forventes en frihøjde over revene på ca. 0,7 meter. Ålegræs udplantes efterfølgende bag i felter af 30 m x 20 meter. Projektområdet med de fire rev udgør ca. 14.700 m². Dertil kommer skolerevet, hvor projektområdet udgør ca. 500 m².

Ålegræsset udplantes på et 30 x 20 m stort areal (600 m²) landværts revet. Ålegræsset udplantes i et skakternsmønster med felter af 2 x 2 m. I hvert af de 50 ålegræs-felter udplantes der 75 skud, altså 5 rækker med 15 ålegræsskud i hver række.

Formidlingsrevet ved Udbyhøj Lystbådehavn forventes at have en frihøjde på 0,2 meter, hvorfor revet skal afmærkes.

Placering af rev A-D er ud for matr.nr. 65c Råby By, Råby.
Placering af rev E er ud for matr. nr. 50e Sødring By, Sødring.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Randers Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen, samt Erhvervsministeriet, Randers Havn og Udbyhøj Lystbådehavn.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 17. august 2022 bl.a. følgende:

”Søfartsstyrelsen har gennemgået ansøgning om etablering af 5 stenrev og udplantning af ålegræsbede ved Udbyhøj i Randers Fjord (...) Hvis det vurderes, at

der er fare for de sejlene, kan der stilles krav om, at stenrevet afmærkes. (...)

Miljøstyrelsen skrev den 12. juli 2022 bl.a. følgende:

”Miljøstyrelsen har gennemgået det fremsendte materiale vedr. ansøgning om stenrev og ålegræs i Randers Fjord (...) og har ingen bemærkninger”.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skrev den 29. juni 2022 følgende:

”Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelsen har efter høring af underliggende myndigheder ingen bemærkninger til høringen vedrørende; tilladelse til etablering af 5 stenrev med ålegræsbede syd for Udbyhøj Lystbådehavn”.

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring og Kystdirektoratet modtog følgende bemærkninger:

”Vi har endnu ikke haft projektet i udbud, men ud fra forhåndstilbud, forventes stenene sejlet/slæbt til udlægningsstedet af båd/pram og losset på indbygningsstedet af indbygningsgravemaskine med GPS-udstyr. Der bliver altså ikke behov for et midlertidigt stendepot på havbunden, som søfartsstyrelsen omtaler (...)

Vi regner med en frihøjde på mindst 70 cm hen over rev A-D, men kun 20 cm frihøjde over skolerevet (...) Skolerevet skal afmærkes, da det kommer til at ligge med en frihøjde på kun 20 cm (...)

Vi har projektilpasset så alle rev ligger uden for havplanens reservation til fremtidig infrastruktur. Tilretningen fremgår af den reviderede ansøgning, hvor kortene og tabellerne med arbejdsområde og placering af rev er skiftet ud, og afsnittet ” Beskrivelse af projektet” er revideret tilsvarende og frihøjderne præciseret (...)

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet

afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
  - 1) adressaten for afgørelsen,
  - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
  - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
  - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
  - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
  - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
  - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
  - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
  - 1) adressaten for afgørelsen,
  - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
  - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
  - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
  - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
  - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
  - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
  - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
  - 1) miljøministeren,
  - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
  - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige

brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Julie Elisa Søby
juels@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Randers Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen, samt Erhvervsministeriet, Randers Havn og Udbyhøj Lystbådehavn.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.